

HEILSA

Fleiri deyð av corona-virusinum enn SARS

SARS hevði ein deyðstíttleika á 9,6 prosent, meðan "bert" tvey prosent av teimum, sum hava fingið corona-virus, eru deyð. Corona-virusið smittar verri enn SARS, men færri doyggja og talið av teimum, sum eru vorðin frísk aftur, økist

Vilmund Jacobsen

Corona-virusið, sum hevur herjað í Kina síðan útbrotið í desember, hevur nú gjørt av við fleiri fólk enn SARS-umfarssjúkan, sum herjaði í 2003. Orsøkin til, at fleiri longu eru deyð av corona-virusinum er, at talið av smittaðum er so høgt.

Tað er trupult at nevna tøl yvir deyð og smittað, tí talið broytist alla tíðina, men mána-kvøldið í hesi vikuni varð upplýst, at talið av deyðum í minsta lagi er 426 og talið av smittaðum 20.439.

Sambært almennu hagtølunum hjá WHO, Heimsheilsustovninum, er bara eitt fólk deytt av corona-virus, sum ikki er í Kina.

Tá SARS-umfarssjúkan herjaði, doyðu 349 fólk í Kina, og umleið 5300 fólk fingi smittuna. Um allan heimin vórðu stívliga 8000 fólk smittað av SARS, og tilsamans 774 fólk doyðu av sjúkuni frá november í 2002 til juli 2003.

Sambært CNN hevði SARS

eisini sitt útbrot Guangdong-landslutinum í Kina.

Hóast 20.439 fólk í lötuni eru smittaði við corona-virus, er deyðstalið kortini lutfalsliga lágt í mun til deyðstíttleikan av SARS.

Sambært New York Times hevði SARS ein deyðstíttleika á 9,6 prosent, meðan "bert" tvey prosent av teimum, sum hava fingið corona-virus, eru deyð.

Færri doyggja

Sambært kinesiskum heilsu-myndugleikum smittar corona-virusið verri enn SARS, men færri doyggja og talið av teimum, sum eru vorðin frísk aftur, økist.

Í býnum Wuhan í Hubei-landslutinum, har einar 11 miljónir fólk búgva, eru nógvar teir flestu tilburðirnir av corona-virus staðfestir, umleið 11.177 tilburðir tilsamans, og soleiðis er landsluturin eisini hin harðast rakti.

Sambært WHO, Heimsheilsustovninum, er útbrotið av corona-virus ein altjóða fólk-

Corona-virus er í lötuni ikki ein heimsfarsótt, men ein altjóða fólkahelsukreppa, sigur heimsheilsustovnurin, WHO

heilsukreppa, men stóðan kann sum er ikki rópast ein pandemi, sum er heitið fyri eina heimsfarsótt.

Kinesisku myndugleikarnir hava sett eina røð av tiltøkum í verk fyri at avmarka útbreiðsluna av virusinum, og myndug-

leikarnir í landinum dagføra javnan hagtølini yvir smittað, deyð og yvir fólk, sum gerast frísk aftur av virus-sjúkuni.

Hvussu smittar corona-virus?

Hvat er corona-virus, hvar byrjaði útbrotið, og hvussu smittar virusið?

Vilmund Jacobsen

Hvat er coronavirus ella 2019-nCoV, sum ítøkiliga virusið í hesum føri verður rópt?

- Hetta er ein familja av virus, sum kann vera orsök til mildari krímsjúku, men kann eisini hava við sær álvarsligar ígerðir í andaleiðini. Soleiðis var eitt nú við SARS (severe acute respiratory syndrome),

sum var í stórum útbroti í 2003 - og MERS (middle east respiratory syndrome), sum síðan 2012 hevur elvt til álvarsligar ígerðir í lungunum, serliga á arabisku hálvoynni.

Danska Heilsustýrið vísir á, at 2019-nCoV er eitt nýtt slag av corona-virus, sum ikki áður er staðfest í menniskjum.

- Fyrsti tilburðurin varð funnin í býnum Wuhan í Hubei-landslutinum í Kina í desember í 2019. Tey, sum eru vorðin smittað, hava á røntgen-myndum víst tekin um lungnabruna - við fepri, turrum hosta og trupulleikum við andaleiðini, sigur Heilsustýrið.

Hvar byrjaði útbrotið?

- Í byrjanini rakti útbrotið fólk, sum høvdu havt samband við Huanan Seafood Wholesale Market í Wuhan í Kina. Kinesisku myndugleikarnir stongdu marknaðin hin 1. januar í ár. Á marknaðinum var fiskur, men eisini livandi vill og ald dýr. Hildið verður, at tey sjúku eru vorðin smittað av sambandinum við sjúk dýr á hesum marknaði.

Danska Heilsustýrið vísir á, at seinni er virusið - 2019-nCoV - staðfest á keypsmarknaðinum, men enn hevur ikki borið til endaliga at staðfesta sjálva smittukelduna.

Men, smitta - frá einum persóni til annan - vísir seg

nú at vera høvuðsorsøkin til, at smittan breiðir seg í Kina.

- Smittan er eisini staðfest í fleiri øðrum londum uttan fyri Kina, men tað vísir seg, at upprunin í høvuðsheitum eru fólk, sum eru vorðin smittað í Wuhan.

Hvussu smittar virusið?

- Virusið smittar við sambandi við smittaði dýr, men neyva smittukeldan er higartil ikki staðfest.

Lagt verður aftrat, at nú gongur smittan millum menniskju - frá einum persóni til annan. Fólk í heilsuskipanini verða smittað av fólki, sum hava fingið virusið, og síðan gongur smittan millum fólk í

familjum, har onkur longu er vorðin smittaður.

- Tað er væl kent fyri onnur sløg av coronavirus, sum eitt nú SARS og MERS-CoV, at fólk eru vorðin smittað við sambandi við fólk, ið framm- anundan vóru smittað.

Danska Heilsustýrið vísir á, at smittukeldan í høvuðsheitum fer fram við tí, sum danir rópa "direkte drábe-predning", tá fólk njósa ella hosta - ella við óbeinleiðis sambandi, har fólk draga virus á seg, eitt nú við dálkaðum hondum.

Kelda: Sundhedsstyrelsen